

METODOLOGIE PENTRU MONITORIZAREA, IDENTIFICAREA, EVALUAREA, PREVENIREA ȘI COMBATEREA SEGREGĂRII ȘCOLARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta metodologie reglementează monitorizarea, identificarea, evaluarea și prevenirea segregării școlare, precum și intervenția în cazuri de segregare școlară.

(2) Prezenta metodologie stabilește cadrul general pentru acțiunile de prevenire și monitorizare a segregării școlare, calendarul monitorizării, precum și acțiunile de prevenire a segregării școlare sau de intervenție în cazurile de segregare școlară din unitățile de învățământ preuniversitar. Metodologia stabilește obligațiile privind desegregarea școlară care revin unităților de învățământ preuniversitar, Inspectoratelor Școlare Județene (ISJ)/Inspectoratului Școlar al Municipiului București (ISMB), Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară (CNDS), Ministerului Educației și altor instituții aflate în coordonarea sau subordonarea Ministerului Educației.

Art.2 Segregarea este o formă gravă de discriminare și are drept consecință accesul inegal al copiilor la o educație de calitate, încălcarea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, precum și a demnității umane.

Art.3 În învățământul preuniversitar este interzisă segregarea școlară la toate nivelurile, pe criteriul etnic, al dizabilității sau al cerințelor educaționale speciale, denumite în continuare CES, pe criteriul statutului socioeconomic al familiilor, al apartenenței la o categorie defavorizată, al mediului de rezidență sau al performanțelor școlare ale beneficiarilor primari ai educației.

Art.4 Ministerul Educației, inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București (ISMB) și unitățile de învățământ preuniversitar din România promovează principiile unei educații incluzive de calitate.

Art.5 Consecințele educaționale și sociale ale segregării școlare sunt:

- a) dificultăți în a atrage elevii în sistemul de educație concretizat în grad ridicat de neșcolarizare;
- b) incapacitatea de a menține elevii în sistemul de educație concretizat în grad ridicat de abandon școlar;
- c) incapacitatea de a atrage și a menține profesori calificați în școlile în care se manifestă segregare școlară, fapt care afectează calitatea educației;
- d) incapacitatea de a pregăti elevii la standardele necesare pentru tranziția lor către cicluri superioare de școlarizare;

- e) menținerea prejudecăților și stereotipurilor, deopotrivă la nivelul populației majoritare și la cel al grupurilor vulnerabile la segregare școlară;
- f) contribuția la formarea unor reprezentări negative privind capacitatea școlii de a genera progres social și echitate;
- g) rezultate școlare mai slabe ale elevilor care învață în contexte segregate în comparație cu rezultatele elevilor care învață în contexte incluzive;
- h) scăderea solidarității și coeziunii sociale în societatea românească.

Art. 6

Monitorizarea și evaluarea segregării școlare se realizează prin analiza individuală a fiecărei unități de învățământ preuniversitar începând de la nivelul structurilor fără personalitate juridică.

Art. 7

(1) Prevederile prezentei metodologii sunt aplicabile tuturor unităților de învățământ preuniversitar, cu excepția unităților de educație extrașcolară, unităților de învățământ postliceal, palatelor și cluburilor elevilor sau cluburilor sportive ale elevilor.

(2) Formațiunile de studiu, clase/grupe, constituite în forma de învățământ cu frecvență redusă/seral sau constituite în cadrul programelor de tip „A doua șansă”, nu sunt incluse în calculul indicatorilor și scorurilor la nivelul unității de învățământ, ci sunt evaluate în mod separat, urmărindu-se setul de indicatori prevăzuți de Anexa nr.3 a prezentei metodologii.

Art. 8

(1) În cadrul monitorizării și evaluării segregării școlare sau în cadrul acțiunilor de prevenire a segregării școlare, respectiv intervenție în cazuri de segregare școlară, unitățile de învățământ preuniversitar colectează, stochează și procesează date cu caracter personal. Scopul prelucrării acestor date este de a preveni segregarea școlară. Unitățile de învățământ preuniversitar, precum și toți factorii implicați au obligația să asigure protecția datelor cu caracter personal și confidențialitatea acestora în procesul de prelucrare pe care îl derulează.

(2) Părinții sau reprezentanții legali ai copiilor/elevilor raportează datele personale și contextuale ale copiilor lor, în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar și cu cele ale Contractului educațional. Datele personale și contextuale ale copiilor sunt utilizate strict pentru calcularea indicatorilor și scorurilor școlare reglementate prin prezenta metodologie și pentru implementarea politicilor Ministerului Educației pentru promovarea echității în educație. Pentru calcularea indicatorilor și scorurilor școlare reglementate prin prezenta metodologie pot fi utilizate și alte date stocate la nivelul unității școlare.

(3) Unitățile de învățământ preuniversitar au obligația de a colecta și raporta toate datele necesare calculării indicatorilor cuprinși în anexele prezentei metodologii.

Art. 9 (1) Constituie segregare școlară pe criteriul etnic separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând unui grup etnic în unitățile de învățământ preuniversitar, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând grupului etnic respectiv din totalul elevilor din unitatea de învățământ preuniversitar este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii aparținând grupului etnic respectiv îl reprezintă în totalul populației din respectiva unitate administrativ-teritorială de vârstă corespunzătoare ciclurilor de educație școlarizate în respectiva unitate de învățământ

(2) Constituie segregare școlară pe criteriul etnic separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând unui grup etnic în grupe/ clase/ clădiri/ ultimele două bănci/ altele, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând unui grup etnic dintr-o grupă/ clasă/ clădire/ ultimele două bănci/ altele a unei unități de învățământ preuniversitar este disproporționat în raport cu procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând aceluși grup etnic dintr-o altă grupă/ clasă / clădire/ ultimele două bănci/ altele din aceeași unitate de învățământ preuniversitar, la același nivel educațional.

(3) Nu constituie segregare școlară pe criteriul etnic situația în care se constituie grupe/ clase/ unități de învățământ preuniversitar formate preponderent sau doar cu antepreșcolari, preșcolari sau elevi aparținând unui grup etnic, în scopul predării în limba maternă a aceluși grup etnic sau în sistem bilingv.

Art. 10 (1) Constituie segregare școlară pe criteriul dizabilității și/sau al cerințelor educaționale speciale separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale în grupe/ clase/ clădiri/ ultimele două bănci/ altele din învățământul de masă, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale dintr-o grupă/ clasă/ clădire/ ultimele două bănci/ altele a unei unități de învățământ preuniversitar de masă este disproporționat în raport cu procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale dintr-o altă grupă/ clasă/ clădire/ ultimele două bănci/altele din aceeași unitate de învățământ preuniversitar de masă, la același nivel educațional.

(2) Constituirea de grupe cu antepreșcolari sau preșcolari ori clase cu elevi cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale într-o unitate de învățământ preuniversitar de masă reprezintă segregare școlară și este interzisă.

(3) Nu constituie segregare școlară înființarea și funcționarea, în condițiile legii, a unităților de învățământ special.

(4) Prin excepție de la alin. (1) și (2), în situații temeinic justificate, în conformitate cu prevederile Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, constituirea de grupe sau clase cu antepreșcolari, preșcolari sau elevi cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale într-o unitate de învățământ de masă nu reprezintă segregare școlară.

Art. 11 (1) Constituie segregare școlară pe criteriul statutului socioeconomic al părinților/famiiliilor separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor care provin din familii cu același nivel socioeconomic în grupe/ clase/ clădiri/ ultimele două bănci/ altele din învățământul de masă, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor care provin din familii cu același nivel socioeconomic dintr-o grupă/ clasă/ clădire/ ultimele două bănci/ altele a unei unități de învățământ preuniversitar de masă este disproporționat în raport cu procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor care provin din familii cu același nivel socioeconomic dintr-o altă grupă/ clasă/ clădire/ ultimele două bănci/ altele din aceeași unitate de învățământ preuniversitar de masă, la același nivel educațional.

(2) Evaluarea statutului socioeconomic al părinților/famiiliilor antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor se va face pe baza unuia sau a mai multor indicatori cuprinși în prezenta metodologie.

Art. 12 (1) Constituie segregare școlară pe criteriul performanțelor școlare separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor prin constituirea de grupe/clase în funcție de performanțele școlare ale antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor cu un anumit nivel al performanțelor școlare, la constituirea unei grupe sau clase, este disproporționat în raport cu procentul antepreșcolărilor,

preșcolarii sau elevilor cu același nivel al performanțelor școlare din alte grupe/ clase, la același nivel educațional, în cadrul unei unități școlare.

(2) Constituie segregare școlară pe criteriul performanțelor școlare și separarea fizică a copiilor în clasa pregătitoare în funcție de frecventarea sau nefrecventarea unui ciclu de educație timpurie.

(3) Pentru a fi evitată orice segregare pe criteriul performanțelor școlare, după admiterea în învățământul liceal, clasa a IX-a, constituirea claselor de liceu se va face prin mixarea elevilor repartizați la aceeași specializare/calificare.

Art. 13 Constituie segregare școlară pe criteriul mediului de rezidență separarea fizică a elevilor din învățământul secundar prin constituirea de clase / prin plasarea în ultimele două bănci, astfel încât procentul elevilor care provin dintr-un anumit mediu de rezidență este disproporționat în raport cu procentul elevilor care provin din același mediu de rezidență dintr-o altă clasă din același an de studiu / din aceeași clasă.

Capitolul II – Cadrul instituțional pentru desegregarea școlară

Art. 14 (1) Unitatea de învățământ preuniversitar monitorizează anual toate formele de segregare școlară, specifice fiecărui criteriu și implementează măsurile de desegregare atunci când este identificată o formă de segregare școlară, în conformitate cu prezenta metodologie.

(2) Unitatea de învățământ preuniversitar raportează inspectoratului școlar județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București situațiile de segregare identificate măsurile de remediere adoptate, precum și progresul privind implementarea acestor măsuri.

Art. 15

(1) Inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București monitorizează anual și centralizează la nivelul județului situațiile de segregare școlară și progresul privind implementarea măsurilor de desegregare, și înaintează Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară raportul anual la nivelul județului.

(2) Inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București include în activitățile specifice de inspecție școlară verificarea situațiilor raportate anual de către unitățile de învățământ preuniversitar privind situațiile de segregare școlară măsurile de remediere adoptate, precum și progresul unității de învățământ preuniversitar privind implementarea acestor măsuri și reducerea segregării școlare.

Art. 16 Comisia Națională pentru Desegregare Școlară realizează centralizarea situațiilor de segregare școlară, precum și progresul privind implementarea măsurilor de remediere la nivel național și înaintează ministrului educației raportul anual la nivel național. Raportul anual național privind desegregarea școlară devine capitol al raportului anual privind starea sistemului de educație din România.

Art. 17 (1) Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, denumită în continuare ARACIP, va evalua, cu prioritate, în timpul vizitelor de evaluare externă în vederea acreditării și evaluării externe periodice respectarea prevederilor prezentei metodologii, consemnând cele constatate în rapoartele de evaluare externă.

(2) La solicitarea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară, ARACIP, respectiv Ministerul Educației și inspectoratul școlar județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București vor realiza activități de evaluare externă, inspecție, control și sprijin, în conformitate cu legislația în vigoare, în unitățile de învățământ preuniversitar în care au fost identificate forme de segregare școlară.

Art. 18 Inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București exercită următoarele atribuții în domeniul prevenirii, eliminării sau sancționării oricărei forme de segregare școlară:

- a) monitorizează sistematic, anual, toate formele de segregare școlară, pe toate criteriile, în toate unitățile de învățământ preuniversitar din județul lor/municipiul București prin analiza și evaluarea tuturor indicatorilor stabiliți prin prezenta metodologie, în urma colectării și raportării datelor necesare calculării acestor indicatori la nivelul fiecărei unități de învățământ preuniversitar, centralizarea rezultatelor la nivelul județului/municipiului București și raportarea lor către CNDS;
- b) verifică, în conformitate cu prezenta metodologie, ca la constituirea grupelor/claselor să se asigure mixarea elevilor astfel încât diversitatea socială, etnică, culturală a circumscripției școlare să fie reflectată în fiecare grupă/ clasă/ clădire/ a unității de învățământ preuniversitar;
- c) verifică modalitatea de repartizare a grupelor/claselor între clădirile aceleiași unități de învățământ preuniversitar, acolo unde unitatea de învățământ preuniversitar școlarizează același ciclu de educație în mai multe clădiri;
- d) verifică modalitatea de repartizare a elevilor și cadrelor didactice pe clase, acolo unde există mai multe clase pe același an de studiu;
- e) verifică modalitatea de repartizare a elevilor în ultimele două bănci, acolo unde este menținută aranjarea spațială a claselor pe șiruri de bănci, elevii nu sunt roțiți cel puțin o dată pe modul educațional iar efectivul de elevi depășește 24 de elevi;
- f) verifică reflectarea diversității sociale, etnice, culturale în toate spațiile școlare și în activitățile didactice curriculare și extracurriculare;
- g) verifică reflectarea diversității sociale, etnice, culturale a populației școlare în structurile de conducere sau organele consultative ale unităților de învățământ preuniversitar, de exemplu consiliile de administrație ale unității de învățământ preuniversitar;
- h) sprijină și monitorizează procesul de atragere a resurselor umane necesare în procesele de incluziune educațională, în colaborare cu CJRAE/CMBRAE, după caz, cum ar fi mediatorul școlar, consilierul școlar, cadre didactice aparținând grupurilor minoritare sau vulnerabile, cadrul didactic de sprijin, logopedul, asistentul personal sau însoțitorul copilului sau elevului cu dizabilități;
- i) sprijină, în colaborare cu Casa Corpului Didactic, diversificarea ofertei de formare și formarea managerilor școlari și a cadrelor didactice, cu prioritate a acelor din unitățile de învățământ preuniversitar în care au fost semnalate sau identificate forme de segregare școlară, în domenii legate de desegregarea școlară, abordări incluzive în educație, calitatea educației în contexte incluzive;
- j) acordă asistență tehnică comisiilor școlare pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității în activitatea acestora de monitorizare, prevenire sau combatere a tuturor formelor de segregare școlară;
- k) oferă asistență tehnică și sprijin metodologic pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în prezenta metodologie, unităților de învățământ preuniversitar în care au fost semnalate sau identificate forme de segregare școlară pentru elaborarea și implementarea sistematică a măsurilor de desegregare și urmărirea progresului privind incluziunea educațională, de exemplu, elaborarea și adoptarea unor planuri de desegregare, implementarea lor și monitorizarea impactului acestor planuri de desegregare;

- l) oferă asistență tehnică și sprijin unităților de învățământ preuniversitar pentru atragerea de fonduri pentru proiecte având ca obiectiv desegregarea școlară și incluziunea educațională;
- m) monitorizează modalitatea de constituire a circumscripțiilor școlare astfel încât să se evite generarea sau conservarea unor forme de segregare, de exemplu, la constituirea circumscripțiilor școlare nu trebuie să fie conservate fenomenele de segregare rezidențială, acolo unde este posibil acest lucru;
- n) acordă o atenție specială pentru dezvoltarea calității educației, în special în cazul acelor unități de învățământ preuniversitar unde au fost semnalate sau identificate forme de segregare școlară;
- o) acordă o atenție specială pentru orientarea copiilor cu cerințe educaționale speciale/dizabilități către învățământul de masă și repartizarea pe grupe/clase a acestora în mod cât mai echitabil;
- p) stabilește parteneriate cu organizațiile neguvernamentale, autoritățile centrale, județene și locale, cu alte organizații specializate în domeniul desegregării școlare și incluziunii educaționale;
- q) aplică sancțiunile corespunzătoare prevăzute în prezenta metodologie în cazurile identificate de segregare școlară.

Art.19 Comisia școlară pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității exercită următoarele atribuții în domeniul prevenirii, monitorizării, combaterii sau sancționării oricărei forme de segregare școlară:

- a) monitorizează sistematic, anual, toate formele de segregare școlară, pe toate criteriile, în unitatea de învățământ preuniversitar unde este constituită, prin colectarea tuturor datelor necesare calculării indicatorilor stabiliți prin prezenta metodologie, centralizarea rezultatelor la nivelul unității școlare și raportarea lor către inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
- b) verifică, în conformitate cu prezenta metodologie, ca la constituirea grupelor/claselor să se asigure mixarea elevilor astfel încât diversitatea socială, etnică, culturală a circumscripției școlare să fie reflectată în fiecare grupă/clasă/clădire/ultimele două bănci/altele a unității de învățământ preuniversitar;
- c) verifică modalitatea de repartizare a elevilor între clădirile aceleiași unități de învățământ preuniversitar, acolo unde unitatea de învățământ preuniversitar își desfășoară activitatea didactică în mai multe clădiri;
- d) verifică modalitatea de repartizare a elevilor și cadrelor didactice pe formațiuni de studiu, acolo unde există mai multe grupe/clase pe același an de studiu;
- e) verifică modalitatea de repartizare a elevilor în ultimele două bănci, acolo unde este menținută aranjarea spațială a claselor pe șiruri de bănci, elevii nu sunt roțiți cel puțin o dată pe modul educațional iar efectivul de elevi depășește 24 de elevi;
- f) verifică reflectarea diversității sociale, etnice, culturale etc. în spațiul școlar și în activitățile didactice curriculare și extracurriculare;
- g) verifică, în conformitate cu cadrul legal în vigoare, reflectarea diversității sociale, etnice, culturale etc. a populației școlare în structurile de conducere sau organismele consultative ale unităților de învățământ preuniversitar, de exemplu, consiliile de administrație ale unității de învățământ preuniversitar, comitetele de părinți etc.;
- h) identifică nevoile de resurse umane necesare în procesele de incluziune educațională și recomandă directorului unității școlare de învățământ preuniversitar angajarea acestor resurse umane, de exemplu

mediator școlar, consilier școlar, cadre didactice aparținând grupurilor minoritare sau vulnerabile, cadru didactic de sprijin, logoped, psiholog etc.;

i) identifică nevoile de formare a managerilor școlari și a cadrelor didactice din unitatea de învățământ preuniversitar în domenii legate de desegregarea școlară, abordări incluzive în educație, calitatea educației în contexte incluzive etc. și le comunică unității de învățământ preuniversitar;

j) elaborează și coordonează implementarea planului de desegregare școlară și incluziune educațională în momentul în care identifică o situație de segregare școlară;

k) raportează inspectoratului școlar județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București progresul realizat în cadrul implementării planului de desegregare școlară și incluziune educațională;

l) elaborează proiecte și inițiative la nivelul unității de învățământ având ca obiectiv desegregarea școlară și incluziunea educațională;

m) elaborează planul de acomodare rezonabilă și accesibilizare a unității de învățământ preuniversitar de masă pentru incluziunea educațională a antepreșcolărilor, preșcolărilor și elevilor cu dizabilități și/sau CES;

n) elaborează și coordonează implementarea unor campanii de conștientizare și comunicare în circumscripția sa școlară pentru părinți, copii/elevi, autorități locale și județene pentru promovarea educației incluzive de calitate, pentru promovarea interculturalității sau pentru promovarea desegregării școlare;

o) propune conducerii unității școlare de învățământ preuniversitar parteneriate cu organizațiile neguvernamentale, autoritățile centrale, județene și locale, cu alte organizații specializate etc. în domeniul desegregării școlare și incluziunii educaționale;

p) propune Comisiei de evaluare și asigurare a calității de la nivelul unității de învățământ preuniversitar programe, măsuri și activități de îmbunătățire a calității în domeniul desegregării școlare și incluziunii educaționale.

CAPITOLUL III – Monitorizarea segregării școlare

Art. 20 (1) La nivelul fiecărei unități de învățământ preuniversitar se înființează Comisia școlară pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității formată din 3-5 membrii, dintre care un membru este responsabilul comisiei cu atribuții de colectare a datelor din unitatea de învățământ. În cazul în care o unitate de învățământ cu personalitate juridică are una sau mai multe structuri arondate, se desemnează câte un membru al Comisiei ca persoană responsabilă pentru colectarea datelor la nivelul fiecărei structuri școlare arondate.

(2) Responsabilitatea privind datele care trebuie colectate și încărcate în SIIIR pentru fiecare structură revine directorului unității de învățământ.

(3) Încărcarea datelor necesare calculării indicatorilor și a scorurilor școlare se va realiza pe platforma SIIIR.

(4) Modalitatea de evaluare a segregării școlare și de calcul a scorurilor privind segregarea școlară pentru unitățile de învățământ preuniversitar sunt detaliate în Anexa nr.4 a prezentei metodologii.

(5) La nivelul inspectoratului școlar județean/al Municipiului București, responsabilitatea privind centralizarea datelor revine inspectorului școlar general.

(6) La nivel național, responsabilitatea privind centralizarea datelor, precum elaborarea raportului final anual privind desegregarea școlară, aparține președintelui CNDS. Președintele CNDS poate delega această responsabilitate unuia sau mai multor membri ai CNDS.

(7) Structura raportului ~~național~~ anual privind desegregarea școlară este propusă și adoptată de CNDS. Raportul anual este aprobat în ședința CNDS.

Art. 21 (1) Unitățile de învățământ preuniversitar încep monitorizarea segregării școlare în luna octombrie a fiecărui an școlar, potrivit calendarului cuprins în Anexa nr.5, parte integrantă din prezenta metodologie.

(2) CNDS va actualiza în fiecare an calendarul monitorizării. Prin excepție, ministrul educației poate decide ca monitorizarea segregării școlare să se desfășoare în altă perioadă a anului; CNDS va actualiza în mod corespunzător calendarul monitorizării, în conformitate cu Anexa nr.5.

(3) Datele care obiectiv nu sunt disponibile, precum statutul de absolvent în anul școlar respectiv, participant la examenul de evaluare națională sau examenul de Bacalaureat din anul școlar în curs, vor fi adăugate în SIIIR, atunci când devin disponibile. În următorul an școlar, în cadrul procesului de monitorizare a segregării școlare mai întâi vor fi completate, pentru anul școlar anterior, datele care nu erau disponibile la acel moment și apoi vor fi încărcate datele disponibile pentru anul școlar în curs.

Art. 22 În urma aplicării prezentei metodologii și a analizei rezultatelor obținute, CNDS analizează și formulează propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de indicatori care sunt urmăriți anual prin Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, denumit în continuare SIIIR și/sau de către ARACIP, în vederea îmbunătățirii monitorizării și evaluării segregării școlare.

CAPITOLUL IV - Etapele monitorizării segregării școlare și calendarul procesului de monitorizare a segregării școlare

Art. 23 (1) Activitățile de monitorizare a segregării școlare se realizează în două etape: monitorizarea de bază sau restrânsă și monitorizarea extinsă.

(2) Pentru a avea o imagine completă privind incluziunea sau segregarea școlară unitățile de învățământ preuniversitar pot urma întregul proces de monitorizare a segregării școlare, atât monitorizarea de bază, cât și monitorizarea extinsă.

(3) Colectarea și raportarea datelor privind monitorizarea extinsă este obligatorie doar pentru acele unități de învățământ preuniversitar care au obținut scoruri peste pragul de risc în cadrul monitorizării restrânse; scorul de risc este orice scor mai mare de 1, adică un scor care indică o abatere de la distribuția echitabilă a copiilor/elevilor mai mare de 10 puncte procentuale.

Art. 24 (1) În cadrul monitorizării de bază se vor colecta, încărca și raporta datele unității de învățământ preuniversitar, la nivel de structură, referitoare la indicatorii urmăriți în această primă etapă a monitorizării segregării școlare, cuprinși în Anexa nr.1 a prezentei metodologii.

(2) În cadrul monitorizării extinse se vor colecta, încărca și raporta datele unității de învățământ preuniversitar, la nivel de structură, referitoare la indicatorii urmăriți în această a doua etapă a monitorizării segregării școlare, cuprinși în Anexa nr.2 a prezentei metodologii.

Art. 25 Calendarul procesului de monitorizare a segregării școlare este prevăzut în Anexa nr.5 a prezentei metodologii. Termenele stabilite sunt obligatorii.

CAPITOLUL V – Modalitatea de evaluare a segregării școlare și calculul scorurilor unităților de învățământ

Art. 26

(1) Unitățile de învățământ calculează pentru fiecare structură, în baza datelor raportate în SIIIR un scor de segregare școlară.

(2) Scorul reprezintă un indicator de cuantificare a nivelului de segregare școlară manifestat în raport cu criteriul etnic, criteriul dizabilității/CES, criteriul statutului socio-economic al familiilor, criteriul performanțelor școlare sau criteriul mediului de rezidență al elevilor.

(3) Calcularea scorului de segregare școlară pornește de la ponderea existentă a fiecărei categorii de elevi, definiți de criteriile menționate, la nivelul clădirilor unității de învățământ, dacă activitatea didactică din aceleași cicluri de educație este organizată în mai multe clădiri, la nivelul grupelor/claselor, acolo unde sunt cel puțin două grupe/clase pe același an de studiu și la nivelul ultimelor două bănci, dacă, în mod cumulativ, este păstrată organizarea spațială tradițională a claselor pe șiruri paralele de bănci, elevii nu sunt roțiți periodic în bănci și efectivele de elevi sunt mai mari de 24 de elevi.

Art. 27

Pentru criteriul etnic, la nivelul unității de învățământ preuniversitar, vor fi analizate disparitățile prin compararea procentului populației școlare care aparține fiecărei minorități etnice cu procentul populației aparținând fiecărei minorități naționale la nivelul unității administrativ-teritoriale, pentru fiecare nivel educațional, fără a se acorda un scor privind segregarea școlară în această privință.

CAPITOLUL VI – Prevenirea segregării școlare

Art. 28 Unitățile de învățământ preuniversitar, împreună cu ISJ/ISMB și Ministerul Educației, adoptă și implementează măsuri necesare pentru prevenirea oricărui fel de segregare școlară în vederea asigurării unui mediu școlar incluziv în România.

Art. 29

(1) Pentru prevenirea segregării școlare toate unitățile de învățământ preuniversitar, indiferent de forma de organizare sau finanțare, trebuie să asigure un nivel de bază al calității educației în toate spațiile de învățare pe care le au la dispoziție – clădiri și clase.

(2) ARACIP stabilește acest nivel de bază prin standardele de calitate ale educației și include în evaluarea externă a calității educației și în cadrul inspecțiilor școlare aspectele care țin de echitatea educației și desegregarea școlară.

(3) ISJ/ISMB adoptă un plan de măsuri prioritare pentru asigurarea nivelului de bază al calității educației în toate unitățile de învățământ preuniversitar în care se manifestă segregare școlară, din circumscripția sa. Planul de măsuri județean/al Municipiului București pentru asigurarea nivelului de bază al calității educației poate beneficia de finanțare prin intermediul Strategiei naționale de

desegregare școlară și a planului de acțiune aferent, prin programele Zone de investiții prioritare în educație sau prin orice alte programe susținute din fonduri europene sau naționale.

Art. 30 ISJ/ISMB și unitățile de învățământ preuniversitar derulează, în mod periodic, campanii de informare și conștientizare a părinților și comunităților locale referitoare la consecințele negative ale segregării școlare și importanța educației incluzive de calitate. Unitățile de învățământ preuniversitar vor colabora cu organizații neguvernamentale și alte instituții relevante în cadrul acestor campanii de informare și conștientizare.

Art. 31

Unitățile de învățământ preuniversitar angajează întreaga comunitate școlară, elevi, părinți, personal didactic și administrativ, alte părți interesate, în crearea unui mediu educațional incluziv, pozitiv, sigur și bazat pe relații de încredere pentru prevenirea și combaterea segregării școlare.

Secțiunea 1 – Configurarea formațiunilor de studiu

Art. 32 Configurarea/reconfigurarea formațiunilor de studiu poate contribui la prevenirea segregării școlare din cel puțin următoarele perspective: repartizarea echitabilă a antepreșcolărilor, preșcolărilor și elevilor la nivelul clădirilor, acolo unde aceleași cicluri de educație ale unității de învățământ preuniversitar – la nivel de structură - învață în două sau mai multe clădiri, și repartizarea echitabilă a elevilor în grupe/clase, acolo unde sunt cel puțin două grupe/clase pe același an de studiu.

Art. 33 Unitățile de învățământ preuniversitar au obligația de a configura/reconfigura formațiunile de studiu astfel încât să fie prevenită orice formă de segregare școlară.

Art. 34 (1) Unitățile de învățământ preuniversitar au obligația de a repartiza în mod echitabil antepreșcolării/preșcolării/elevii la nivelul clădirilor, al formațiunilor de studiu, respectiv grupelor/claselor și al ultimelor două bănci din sala de clasă.

(2) Pentru prevenirea segregării la nivelul grupelor/claselor, repartizarea antepreșcolărilor/preșcolărilor sau elevilor la înscrierea în învățământ se va face folosind un algoritm aleator, în conformitate cu Ordinul ministrului educației nr. 3945/2024 privind aprobarea procedurii de distribuție aleatorie a antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor în formațiunile de studiu.

Art. 35 Unitățile de învățământ preuniversitar repartizează în mod echitabil, la nivelul claselor, elevii care repetă anul școlar. Aceeași obligație o au privind repartizarea copiilor între clasele pregătitoare pentru acei elevi care, dintr-un motiv sau altul, nu au parcurs ciclul preșcolar sau l-au parcurs incomplet.

Art. 36 Unitățile de învățământ preuniversitar repartizează în mod echitabil, la nivelul claselor, elevii care vin prin transfer de la o altă unitate de învățământ sau care solicită transferul de la o clasă la alta în cadrul aceleiași unități de învățământ.

Art. 37 Pentru prevenirea segregării școlare, unitățile de învățământ preuniversitar care au săli de clasă ce păstrează aranjarea spațială pe șiruri de bănci, au minim 25 elevi înscriși în respectiva clasă și nu asigură rotirea elevilor în bănci cel puțin o dată pe modul educațional, au obligația de a distribui în mod echitabil elevii în bănci; acolo unde este posibil, elevii care aparțin grupurilor vulnerabile nu vor fi plasați în ultimele două bănci din sala de clasă. În situațiile în care acest lucru nu e posibil,

ponderea elevilor aparținând grupurilor vulnerabile va fi cel mult egală cu ponderea acestora la nivelul formațiunii de studiu.

Art. 38 Pentru prevenirea segregării școlare prin plasarea elevilor în ultimele două bănci, unitățile de învățământ preuniversitar pot să asigure rotirea elevilor în bănci cel puțin o dată pe modul educațional sau pot să reamenajeze spațiul clasei în alt fel decât cel pe șiruri de bănci, cum ar fi: în cerc, semicerc sau amfiteatru, salon etc.

Art. 39 Măsurile specifice de prevenire a segregării școlare pe un anumit criteriu sunt corelate cu celelalte măsuri specifice de prevenire a segregării școlare, astfel încât prevenirea/reducerea unui anumit tip de segregare școlară să nu ducă la apariția/creșterea altui tip de segregare școlară.

Secțiunea 2– Măsuri specifice de prevenire a segregării școlare pe criteriul etnic

Art. 40

(1) Identificarea etnică a copiilor/elevilor dintr-o unitate de învățământ preuniversitar se va face în baza metodei auto-identificării, respectiv prin declararea etniei de către părinte/tutore/reprezentant legal sau de către elevul major.

(2) În situații excepționale, documentate, identificarea etnică se poate face și în baza hetero-identificării, cu sprijinul unui expert local familiarizat cu particularitățile comunității locale, lider sau mediator etnic comunitar, mediator școlar, mediator sanitar, sau în baza altor date administrative prealabile – precum etnia confirmată a unui părinte/frate/soră mai mare care a urmat școala anterior sau cu ocazia altor situații din cadrul procesului școlar.

Art. 41

Unitatea de învățământ preuniversitar poate derula campanii de informare și conștientizare privind desegregarea școlară în comunitățile minorităților etnice, inclusiv cu ajutorul unor materiale elaborate în limbile minorităților etnice și cu implicarea unui expert local, bun cunoscător al comunității locale, lider sau mediator etnic comunitar, mediator școlar, mediator sanitar, pentru o mai bună comunicare cu comunitatea și pentru a preveni potențiale prejudecăți sau stereotipii etnice în elaborarea materialelor de campanie.

Secțiunea 3– Măsuri specifice de prevenire a segregării școlare pe criteriul dizabilității și/sau CES

Art. 42 Unitățile de învățământ au obligația de a asigura accesibilizarea tuturor spațiilor educaționale pentru elevii cu dizabilități și/sau CES și adaptarea rezonabilă necesară pentru incluziunea elevilor cu dizabilități și/sau CES în toate clădirile și clasele unde sunt înmatriculați elevi cu dizabilități și/sau CES.

Art. 43

(1) Principiul desegregării școlare se transpune în practică prin repartizarea echitabilă a copiilor cu dizabilități și/sau CES în spațiile de învățare existente – clădiri, clase, bănci.

(2) Repartizarea tuturor copiilor cu dizabilități înmatriculați în același an de studiu într-o singură clasă dintre cele existente, dacă sunt constituite mai multe clase pe an de studiu, pe diverse considerente, precum acela că în clasa respectivă sunt resurse adiționale alocate, profesor de sprijin etc., constituie o formă de segregare școlară.

(3) Elevii cu dizabilități, indiferent de severitatea dizabilității, incluși într-o unitate de învățământ preuniversitar, la nivel de structură, vor fi distribuiți în mod echitabil în clădirile, clasele, băncile existente în cadrul unității de învățământ.

Secțiunea 4– Măsuri specifice de prevenire a segregării școlare pe criteriul statutului socio-economic al familiilor

Art. 44

Unitățile de învățământ au obligația de a repartiza în mod echitabil, la nivelul clădirilor, claselor și băncilor, antepreșcolarii/preșcolarii/elevii vulnerabili pe criteriul statutului socio-economic al familiilor.

Secțiunea 5– Măsuri specifice de prevenire a segregării școlare pe criteriul performanțelor școlare ale elevilor

Art. 45

Este interzisă configurarea formațiunilor de studiu pe baza notelor/calificativelor, a rezultatelor școlare sau în ordinea rezultatelor la diferitele concursuri/examene de admitere.

Secțiunea 6– Măsuri specifice de prevenire a segregării școlare pe criteriul mediului de rezidență al elevilor

Art. 46

Unitățile de învățământ preuniversitar care școlarizează elevi care provin atât din mediul urban, cât și din cel rural, repartizează copiii/elevii din cele două medii de rezidență în mod echitabil și în conformitate cu principiile educației incluzive de calitate, la nivelul clădirilor, la nivelul claselor și la nivelul ultimelor două bănci. Este interzisă configurarea formațiunilor de studiu în funcție de mediul de rezidență al copilului/elevului.

CAPITOLUL VII – Intervenția în cazuri de segregare școlară

Art. 47

(1) Unitățile de învățământ preuniversitar care înregistrează în urma monitorizării scoruri de segregare școlară peste pragul de alertă, revizuiesc, în termen de trei luni de la finalul calendarului actualizat de monitorizare, Planul de dezvoltare instituțională, precum și Planul de acțiune al școlii, prin includerea a cel puțin unei ținte strategice pentru eliminarea tipului/tipurilor și formei/formelor de segregare școlară evidențiate prin scoruri de alertă.

(2) La revizuirea acestor planuri se iau în considerare rezultatele monitorizării segregării școlare, respectiv monitorizarea de bază și monitorizarea extinsă, inclusiv prin evaluarea calității serviciilor educaționale în spațiile educaționale unde segregarea școlară a fost constatată, precum și rezultatele consultărilor cu elevii, părinții/reprezentanții legali ai elevilor, inclusiv cei ai elevilor din categoriile vulnerabile la segregarea școlară, cadrele didactice și organizațiile sindicale. Alături de ținta strategică pentru eliminarea segregării școlare, se vor adopta și măsuri pentru a aduce la același nivel de calitate și incluziune serviciile de educație școlară furnizate în toate spațiile de învățare din respectiva unitate de învățământ preuniversitar.

Art. 48

În Planul de dezvoltare instituțională va fi adăugat, în mod corespunzător, un Plan de desegregare școlară, conform modelului prezentat în Anexa nr.6 a prezentei metodologii. Directorul unității de învățământ stabilește ținta/țintele strategică/e din PDI/PAS și elaborează Planul de desegregare școlară, în consultare cu consiliul de administrație al unității de învățământ preuniversitar, cu cadrele didactice, consiliul școlar al elevilor, cu părinții/reprezentanții legali ai copiilor/elevilor și asociațiile acestora, cu autoritățile locale/județene și cu organizații neguvernamentale.

Art. 49

(1) Directorul unității de învățământ preuniversitar înaintează către ISJ/ISMB ținta/țintele strategică/e și Planul de desegregare școlară, convenite de comun acord cu partenerii educaționali locali.

(2) În analiza planurilor de desegregare școlară, ISJ/ISMB se consultă cu reprezentanții consiliilor județene ale elevilor/Consiliului Municipal al Elevilor București, reprezentanții județeni/ai Municipiului București ai structurilor asociative reprezentative ale părinților cu activitate relevantă la nivel național și ai organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate.

Art. 50

ISJ/ISMB dispune în termen de o lună de la înregistrarea documentelor unității de învățământ aprobarea amendamentelor aduse PDI, respectiv PAS, inclusiv a Planului de desegregare școlară al unității de învățământ, așa cum au fost înaintate de către unitatea de învățământ preuniversitar sau cu modificările considerate relevante, pentru eliminarea oricărei forme de segregare școlară prin reducerea scorurilor rezultate din monitorizarea segregării școlare sub pragul de alertă.

Art. 51

În situația în care unitatea de învățământ nu va înainta Planul de dezvoltare instituțională revizuit cu ținta/țintele de desegregare și/sau un Plan de desegregare școlară în termenul prevăzut în art. 47 alin.(1), acestea vor fi elaborate de către ISJ/ISMB împreună cu partenerii educaționali județeni, într-un termen de o lună de la expirarea termenului de trei luni alocat unității de învățământ. ISJ/ISMB se poate consulta și cu CNDS în procesul de elaborare a măsurilor necesare desegregării școlare. Dacă o astfel de situație este imputabilă unității de învățământ preuniversitar, ISJ/ISMB va aplica sancțiunile prevăzute în legislația în vigoare.

Art. 52

ISJ/ISMB include, cu prioritate, în planificarea inspecțiilor școlare acele unități de învățământ care, în urma monitorizării segregării școlare, au obținut scoruri peste pragul de alertă precum și acele unități de învățământ care au în implementare un plan de desegregare școlară.

Art. 53

După finalizarea implementării Planului de desegregare școlară și atingerea țintei/țintelor de desegregare școlară, ISJ/ISMB va monitoriza cel puțin doi ani școlari consecutivi, unitatea de învățământ preuniversitar, pentru a preveni resegregarea școlară.

Art. 54

În situația în care la nivel comunitar nu există acord cu privire la măsurile planului de desegregare școlară, directorul unității de învățământ preuniversitar va solicita ISJ/ISMB să inițieze procedura de mediere. Procesul de mediere va fi coordonat de ISJ/ISMB, care poate implica și CNDS în procesul de mediere.

CAPITOLUL VIII – Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice/cadrelor didactice de conducere pentru monitorizarea, prevenirea segregării școlare și intervenția în situațiile de segregare școlară

Art. 55 În formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și a personalului auxiliar școlar, consilier școlar, mediator școlar, la tematica educației incluzive de calitate vor fi incluse aspecte/teme privind desegregarea școlară, în vederea creșterii capacității sistemului de educație pentru prevenirea, monitorizarea, și eliminarea segregării școlare.

Art. 56 CNDS, ARACIP și Casa Corpului Didactic, pe baza rezultatelor monitorizării segregării școlare la nivel național, propune programe și tematici naționale specifice de formare continuă privind desegregarea școlară, pentru conducerea ISJ/ISMB și a unităților de învățământ preuniversitar, pentru personalul didactic și nedidactic al unităților de învățământ preuniversitar, profesori consilieri școlari, mediatori școlari, precum și tematici pentru programele de educație parentală sau pentru campaniile de informare și conștientizare ale părinților/comunității.

Art. 57 ISJ/ISMB poate propune Casei Corpului Didactic (CCD), pe baza rezultatelor monitorizării segregării școlare la nivel județean, programe și tematici județene specifice de formare continuă privind desegregarea școlară, pentru personalul ISJ/ISMB și al unităților de învățământ preuniversitar, inclusiv profesori consilieri școlari și mediatori școlari, precum și tematici pentru programele de educație parentală sau pentru campaniile de informare și conștientizare a părinților/comunității etc.

Art. 58 Furnizarea programelor de formare și participarea personalului unităților de învățământ preuniversitar la programele de formare organizate de CCD sau ale altor furnizori de programe de formare în domeniul desegregării școlare vor fi finanțate din fonduri de la bugetul de stat, alocate prin bugetul anual al Ministerului Educației pentru perfecționarea/formarea continuă a cadrelor didactice, din finanțarea ZIP-urilor și/sau alte surse de finanțare.

CAPITOLUL IX – Dispoziții finale

Art. 59 În implementarea prezentei metodologii se va ține cont atât de principiile care guvernează drepturile copilului, nediscriminarea, interesul superior al copilului, dreptul la supraviețuire și dezvoltare și participarea și consultarea copilului, cât și de particularitățile specifice ale fiecărei unități de învățământ preuniversitar și/sau ale beneficiarilor direcți ai educației.

Art. 60 Nerespectarea obligațiilor prevăzute în prezenta metodologie de către personalul unităților de învățământ preuniversitar, al inspectoratului școlar județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București atrage răspunderea disciplinară..

Art. 61

(1) În cazul în care o unitate de învățământ preuniversitar nu raportează, total sau parțial, datele solicitate, aceasta obține în mod automat toate scorurile maxime de risc de segregare, când neraportarea este totală, sau scorurile maxime de risc de segregare școlară pentru acele tipuri și forme de segregare școlară pentru care datele nu au fost raportate, când neraportarea este parțială.

(2) Face excepție de la prevederile alin.(1) situația în care datele pentru a căror colectare este necesară raportarea părinților/tutorilor/reprezentanților legali ai elevilor, iar aceștia nu au oferit unității de învățământ informațiile solicitate.

Art. 62

În cazul în care o unitate de învățământ preuniversitar observă o eroare materială privind datele raportate, aceasta are obligația de a raporta acea eroare către Inspectoratul Școlar Județean / ISMB căruia îi revine obligația de a opera corectura necesară, până în momentul finalizării centralizării la nivel județean, conform calendarului monitorizării segregării școlare.

Art. 62 Raportarea eronată a datelor necesare pentru calcularea indicatorilor urmăriți pentru identificarea oricărei forme de segregare școlară, a măsurilor de remediere adoptate sau a progresului privind implementarea acestor măsuri atrage răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală, după caz, în conformitate cu legislația în vigoare.

PROIECT